

Алфьорова А. А.,
студентка кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Андріанов Д. В.,
доктор філософії зі спеціальності 035 «Філологія»,
асистент кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

КУЛЬТУРНІ КОДИ МОВНОГО ЕТИКЕТУ: ПЕРЕКЛАД КОРЕЙСЬКИХ ВІТАНЬ І ПРОЩАНЬ УКРАЇНСЬКОЮ

Анотація. У статті здійснено комплексне дослідження лінгвокультурних особливостей корейських привітань і прощань у контексті їх перекладу українською мовою. Автори акцентують увагу на мовному етикеті як важливому компоненті мовної культури, що функціонує як у межах щоденного спілкування, так і в офіційно-ділових ситуаціях. Розгляд привітань і прощань у корейській мові подано з урахуванням культурного та ментального бекграунду, зокрема підкреслюється домінантна роль конфуціанської філософії, яка вплинула на соціальну структуру та мовну поведінку в Кореї.

Проаналізовано ключові принципи конфуціанства, зокрема культ сім'ї, гармонії, ієрархії та освіченості, які визначають характер мовної взаємодії в корейському суспільстві. Ці принципи знаходять пряме відображення у мовних формулах вітання й прощання, в яких чітко простежується соціально-віковий статус співрозмовників та рівень формальності ситуації. Особливу увагу приділено системі ввічливості в корейській мові, яка передбачає шість різних мовленнєвих рівнів і стилів, що змінюються залежно від статусу та взаємин між мовцями.

Автори також розглядають український мовний етикет як національний культурний кодекс, сформований історично та переданий кризою покоління. Порівнюючи українські й корейські форми етикету, зокрема привітання й прощання, стаття виокремлює відмінності у способах вербалізації ввічливості, соціального статусу та взаємоповаги. Дослідження вказує на важливість адекватного міжмовного трансферу цих формул, враховуючи культурну специфіку обох мовних картин світу.

У контексті перекладознавства, стаття пропонує застосування лінгвокультурологічного підходу як основного інструменту для аналізу та перекладу одиниць мовного етикету. Це дозволяє не лише зберегти смислову точність, але й досягти прагматичної еквівалентності у процесі міжкультурної комунікації. Таким чином, автори обґрунтовують необхідність міждисциплінарного підходу, поєднуючи методи лінгвістики, культурології та теорії перекладу.

Наукова новизна статті полягає у виявленні та систематизації ключових лінгвокультурних чинників, які впливають на формування мовного етикету у корейській мові та особливостей їх передачі українською. Практична цінність полягає в можливості використання отриманих результатів у навчальному процесі з підготовки перекладачів, а також для поглиблення міжкультурної компетентності під час міжмовної комунікації.

Ключові слова: лінгвокультурологія, мовний етикет, корейська мова, привітання, прощання, перекладознавство, етикетні формули, міжкультурна комунікація, конфуціанство, ввічливість, соціальна ієрархія, культурний код.

Актуальність дослідження зумовлена зростанням потреби у міжкультурній комунікації в умовах глобалізації, де мовний етикет виступає важливим засобом вираження національних культурних кодів. Особливого значення набуває вивчення формул привітань і прощань як ключових одиниць мовленнєвого етикету, що відображають соціальні норми, ментальні установки та світогляд народу. У цьому контексті постає необхідність лінгвокультурологічного аналізу специфіки корейських етикетних формул та шляхів їх адекватного перекладу українською мовою, що сприятиме поглибленню міжмовної та міжкультурної компетенції перекладача.

Метою статті є дослідження лінгвокультурних особливостей привітань і прощань у корейській мові, а також визначення основних підходів до їх перекладу українською з урахуванням культурних, соціальних та прагматичних чинників.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше здійснено спробу комплексного аналізу етикетних мовленнєвих формул корейської мови у порівнянні з українським мовним етикетом, з акцентом на вплив конфуціанських принципів на мовну поведінку. У межах дослідження виявлено специфіку функціонування мовних рівнів ввічливості в корейській комунікативній традиції та запропоновано стратегії їх еквівалентного перекладу з урахуванням української культурно-мовної норми.

Методи дослідження. У роботі використано комплексний методологічний підхід, що включає:

- описовий метод – для аналізу й систематизації мовних формул привітань і прощань;
- порівняльний метод – для встановлення структурно-семантичних і прагматичних відмінностей між українськими та корейськими етикетними одиницями;
- лінгвокультурологічний аналіз – для виявлення культурних маркерів у мовних одиницях;
- метод трансформаційного аналізу – для вивчення особливостей перекладу етикетних формул з корейської на українську мову.

Привітання – невід’ємна частина нашого щоденного життя, яка несе із собою певний культурологічний спадок та лінгвістичні особливості. Кожного дня ми робимо цю цілковито прийняту річ, проте не усі усвідомлюють, що це доволі велика та глибока за сенсом складова суспільства, життя в ньому. Також, як частина культурології, привітання виступають зв’язком між мовою і культурою, показуючи взаємозв’язок між цими поняттями.

Починаючи з XIX століття, наукова думка поступово розширює розуміння мови: її починають розглядати не лише як інструмент комунікації та пізнання навколишнього світу, а й як носія культурного коду нації. Такий підхід уперше було окреслено в працях В. фон Гумбольдта та О.О. Потебні. Відповідно до теорії німецького філолога, межі світосприйняття індивіда та нації загалом визначаються мовою. О.О. Потебня, своєю чергою, акцентував увагу на глибинному зв’язку мови з історією народу та на культурно-мовному аспекті національного життя. Відтак, мова посідає одне з центральних місць у філософських концепціях Людвіга Вітгенштайна, Жака Дерріди, Ганса-Георга Гадамера та інших мислителів. Мартін Гайдеггер розглядав мову не лише як дзеркало, а й як творця навколишньої реальності, в якій існує людина. На цьому ґрунтується й теза, висунута Клодом Леві-Стросом, що культуру неможливо пізнати поза мовою, адже вона є одночасно продуктом, складовою частиною та умовою її існування [1, с. 17].

Попри це, варто зазначити, що в суспільній свідомості рекомендації щодо культури мовлення часто сприймаються як обмеження особистої мовної свободи, як заборона індивідуального слововживання та творчого використання мовних ресурсів. Це зумовлює необхідність чіткого розмежування понять «пуризм» і «культура мови». Пуризм передбачає прагнення очистити мову від іншомовних елементів, натомість пропонуючи використання слів, утворених на базі національних лексичних і словотвірних засобів. Пуристичні тенденції також виявляються в намаганні уникати діалектизмів, жаргонізмів і ненормованих виразів у літературній мові. Проте їх не слід ототожнювати з природним прагненням культурного народу до вдосконалення літературної мови, прагненням до її чистоти, виразності та стилістичної довершеності.

Культура мовлення, своєю чергою, охоплює також мовний етикет – систему сталих мовних формул, що відповідають національно-культурним традиціям і регулюють мовну поведінку у різних комунікативних ситуаціях. До мовного етикету належать формули звертання, привітання, прощання, побажання, подяки, прохання, вибачення та співчуття. Кожен народ виробляє власний мовний етикет, зумовлений звичаями, обрядами та регіональними особливостями. Соціальний статус співрозмовників, рівень освіти, вік, стать, емоційна напруга ситуації, уміння слухати й підтримувати розмову також є важливими чинниками мовної поведінки. Відтак, уважність, чемність і ввічливість становлять основу культури спілкування. Попри складний історичний шлях, українська мова увійшла до кола найрозвиненіших мов світу, має усталені норми на всіх рівнях, а їхнє глибоке знання є необхідною умовою для успішної професійної діяльності сучасного фахівця [2, с. 10].

Лінгвокультурологія як самостійна наукова дисципліна постала в межах функціонально-прагматичної парадигми й досліджує шляхи реалізації культурної функції мови в дискурсивній практиці. Мова та культура, спираючись на певні

знакові системи, не лише відображають світогляд народу, а й трансформуються в процесі історичного розвитку. Їхня взаємодія впорядковує когнітивну діяльність людини, формує її ціннісні орієнтири, регулює соціальну поведінку та визначає процеси прийняття рішень [3, с. 7].

Тож, лінгвокультурологія та етикет – два поняття, що пов’язані між собою та функціонують на перетині мови, торкаючись культурного аспекту та поведінки суспільства, менталітету. Обидва поняття сходяться на усвідомленні мови як носія культури, насамперед, та як інструмент зумовлених норм спілкування.

Етикет (від фр. *étiquette* – ярлик, етикетка, церемоніал, напис) визначається як сукупність правил поведінки та спілкування людей у суспільстві, що відображають рівень їхньої культури і зовнішній прояв міжособистісних стосунків. Якщо поняття «етикет» охоплює норми й обов’язки взаємної поведінки у різноманітних життєвих ситуаціях, то «службовий етикет» конкретизує правила спілкування у професійному середовищі.

Мовний етикет є невід’ємною складовою культури спілкування та репрезентує сукупність прийнятих у суспільстві форм ввічливості, що регулюють комунікативну поведінку мовців у відповідності до національних традицій. Особливої ваги серед етикетних формул набувають привітання та прощання, які позначають початок і завершення комунікативного акту. Вітання символізує перший крок до встановлення соціального контакту, незалежно від попереднього знайомства співрозмовників, і традиційно є проявом доброзичливості, уваги та поваги. Прощання ж виступає завершальним етапом мовленнєвої взаємодії, маючи як вербальні (на кшталт «до побачення», «на все добре») так і невербальні (легкий уклін, рукостискання) форми реалізації. Належним етикетним завершенням розмови вважається демонстрація уваги до співрозмовника – наприклад, супровід літньої людини або особи з обмеженими можливостями.

Функціонально прощання виконує роль підведення підсумку комунікативного контакту і водночас містить обіцянку подальшого збереження взаємин. Воно має бути приязним, неквапливим і за можливості комплементарним [4].

Вітчизняний мовленнєвий етикет, за спостереженням М. Стельмаховича, становить собою національний кодекс словесної добропристойності, який історично сформувався у культурних верствах українського суспільства і передається від покоління до покоління як взірець моральної і мовної поведінки, репрезентуючи водночас гідність, честь та шляхетність українців. На думку мовознавця С. Богдана, мовленнєвий етикет українців є універсальною моделлю мовної діяльності, знання й застосування якої є показником духовної зрілості нації.

Усталені етикетні формули, прив’язані до певних комунікативних ситуацій, є готовими одиницями не лише з морфолого-синтаксичної точки зору, але й завдяки лексичній наповненості, що відображає культурно-національні особливості мовців.

Лінгвокультурологічний підхід до вивчення етикету передбачає за собою:

1. Аналіз мовленнєвих «формул» як «культурних маркерів». Конструкції вітань та прощань мають специфіку щодо вербального вираження, наприклад, ступені ввічливості та соціальної ієрархії, культурного менталітету та віку.

2. Виявлення етикетної комунікації. Мовленнєві наміри можуть виражатися по різному спираючись на менталітет. Наприклад, в англійській культурі переважає прямолінійність, тоді як в корейській – стриманість.

3. Інтерпретація поведінки. Можна зробити висновок про соціально-культурні установки певної країни та притаманні певній культурі стереотипи.

Загальна функціональна типологія одиниць мовленнєвого етикету українського народу може бути представлена у вигляді певних усталених груп етикетних формул, кожна з яких відповідає специфічним комунікативним ситуаціям.

1. Формули привітання: серед найбільш уживаних одиниць українського мовного етикету слід відзначити такі: «Добрий ранок!», «Доброго ранку!», «Добрий день!», «Доброго дня!», «Добридень!», «Добрий вечір!», «Здрастуйте!», «Здоров був!», «Здоровенькі були!», «Доброго здоров'я!», «Моє шанування!», «Вітаю Вас!», «Скільки літ, скільки зим!», «Радий Вас бачити!» та інші.

2. Формули прощання: етикетне оформлення завершення комунікативного акту реалізується через такі вислови: «Прощайте!», «Прощайтесь!», «До зустрічі!», «До побачення!», «Щасливо!», «Бувайте здорові!», «Дозвольте відкланятись!», «На добраніч!», «Щасливої дороги!», «Побачимось!» та інші.

3. У сучасних умовах ефективно володіння переконливим живим словом як інструментом багатовекторного впливу на аудиторію ґрунтується на високому рівні розвитку кількох взаємопов'язаних складових:

- культури мислення (самостійність, самокритичність, глибина, гнучкість, оперативність, відкритість);
- культури мовлення (правильність, виразність, ясність, точність, доцільність, логічність, оригінальність, естетичність);
- культури поведінки (ввічливість, тактовність, коректність, розкутість, серйозність);
- культури спілкування (повага до співрозмовника через врахування його інтересів, вміння управляти поведінкою слухачів, згуртування однодумців, відповідальність за власний мовленнєвий вчинок) [5, с. 42].

Отже, спілкування між людьми не завжди ґрунтується виключно на раціональному судженні – воно формується через культурні коди, систему етикету та усталені норми поведінки, які сприяють збереженню соціального порядку. Таким чином, етикет і манери – це засоби досягнення соціальної гармонії, що базуються на повазі до ролей та взаємозв'язків між людьми, і вони формуються відповідно до культурних особливостей кожного суспільства.

В корейській культурі на розвиток культури привітань та прощань, впливали багато факторів.

Конфуціанські вчення відіграли ключову роль у формуванні соціальної ієрархії Кореї протягом її історії. Запроваджене в період трьох королівств, конфуціанство породило традиційні ієрархічні відносини, навчаючи корейське суспільство поважати авторитетних осіб і людей похилого віку.

До конфуціанства належить низка основних принципів та засад:

1. Сімейна єдність. Конфуціанство підкреслює підтримання міцних сімейних стосунків. Повага та турбота по відношенню до «старших» у родині вважається основним обов'язком та навчається з раннього дитинства. Старший чоловік є найбільш шанованою особою в сім'ї, що також підкреслює

гендерну упередженість, якій конфуціанство сприяло на півострові.

2. Гармонія. Гармонія та соціальна тиша вважаються за невід'ємні частини суспільства. Вважається відповідальністю для кожного відповідати своїм ролям у суспільстві, для підтримки балансу та стабільності.

3. Ієрархія. Вік, статус та соціальне становище визначають авторитетність для людини, та поважається суспільством.

4. Освіченість. Знання та освіта поцінювані та є переважно шанобливими якостями.

5. Ввічливість. Корейські мовознавці визначають такий принцип рівнів ввічливості корейської мови: лексика та манера мовлення напряму залежить від особистого статусу та взаємостосунків між співбесідниками.

Також, існує 6 рівнів ввічливості в корейській мові: офіційно-ввічливий, неофіційно-ввічливий, формальний (нейтральний) стиль, власне нейтральний стиль, офіційно-розмовний та неофіційно-розмовний.

В той же час, японська окупація та намагання зі сторони її влади асимілювати корейську культуру – ввела примусове запровадження японських форм етикету.

Також, вплив західної культури у XIX–XX століттях, проте форми етикету не змінились, а модернізувались, вестернізувались. Наприклад, рукоштовнання особливо поширилось серед молоді та в діловому середовищі.

Підсумовуючи викладене, можна стверджувати, що культура привітань і прощань у корейському суспільстві є складним і багатшаровим явищем, яке сформувалося під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників. Найглибший відбиток на мовний етикет залишили конфуціанські вчення, що закріпили ієрархічність соціальних відносин, культ родини, шанобливе ставлення до старших та освіченості. Ці цінності чітко відображаються у мовних практиках, зокрема у багаторівневій системі ввічливості, де форма звернення безпосередньо залежить від статусу співрозмовників. Японська окупація й спроби культурної асиміляції, а також пізніший вплив західної цивілізації, внесли певні зміни в комунікативну поведінку корейців, зокрема поширення нових форм привітань, як-от рукоштовнання. Водночас основні принципи традиційного мовного етикету залишилися незмінними, продовжуючи визначати характер спілкування в сучасній Кореї.

Враховуючи сформовані історико-культурні особливості, доцільним є більш детальний розгляд специфіки корейських привітань та прощань як ключових елементів мовного етикету.

Залежно від віку, соціального становища та ступеня близькості між співрозмовниками використовуються різні форми привітань.

안녕하세요 (안녕하세요?) – стандартне ввічливе привітання, та може бути перекладане як «Чи перебуваєте в мирі?» або «Бажаю вам миру».

“안녕” – дослівно перекладається як «мир, стабільність, благополуччя» (від кит. 安寧).

У слові присутня граматична конструкція “-하세요?” що означає офіційно-ввічливе закінчення наказового способу, яке використовується для вираження ввічливого прохання або побажання. Дане слово виступає яким прикладом конфуціанської культури – виражає ввічливу турботу про співбесідника.

Також, є більш формальна, проте застаріла версія – “안녕하십니까?”. Її використовують у зверненні до високопоставлених осіб (президент, король), під час офіційних ділових зустріч або публічних виступів. Переклад зберігається той самий, проте з урахуванням більш формального шанобливого контексту. Якщо ми вітаємось зі своїми знайомими, друзями або людьми такого самого чи меншого віку, використовується звичайна коротка форма – “안녕”.

Є більш неформальні привітання, які також широко застосовуються у суспільстві:

“잘 잤어요?” – «Чи спалось вам добре?», може використовуватись як еквівалент «Доброго ранку!»;

“오랜만에요” – «Давно не бачились»;

“잘 지냈어요?” – «Як поживаєте?»;

“밥 먹었어요?” – Перекладається дослівно «Чи ви поїли рис?» або «Чи ви поїли?» [6]. Дане привітання є доволі специфічним, проте передає історичний вплив на лінгвістичну частину корейської мови, та зазвичай використовується коли хтось піклується та переживає за людину.

Привітання часто розпізнається як еквівалент таких виразів як: «Як справи?», «Як ти?» в українській мові. Найпопулярніша теорія про походження цієї дивної фрази пояснює, що вона вперше була використана під час війни.

У цей період Корея була однією з найбідніших країн. Японське колоніальне правління відбувалося під час двох світових воєн з 1910 по 1945 рр. Після цього Корейська війна тривала з 1950 по 1953 рр. і зробила країну біднішою, та як наслідок не вистачало їжі для харчування [7]. Після цього періоду використання слова “밥” розповсюдилось у звичайному житті корейського суспільства.

Корейці часто обговорюють набори часто вживаних фраз та ідіом у корейській мові. Коли батьки лають своїх дітей, вони можуть кричати: «Ніякого рису для тебе!». Коли хтось говорить про свою працю – «Я заслужив свій рис», що означає «Я гарно постарався».

Також, іноді “밥” має значення «їжа». Коли хтось дякує – «Я куплю тобі поїсти (рис) пізніше!». Якщо хтось лягає спати рано – значення «Ви повинні поїсти перед сном» [6]. Хоча еквіваленти цих звичайних фраз можна легко знайти в українській мові, надзвичайний ентузіазм корейців щодо звичного посилення помітний.

Прощальні конструкції в корейській мові мають також специфіку коли різні конструкції використовуються залежачи від того чи ви йдете, та людина залишається, чи ви залишаєтесь – а ваш співрозмовник йде.

“안녕히 계세요!” – Дослівно можна перекласти як «Щасливо залишатися!» або «Залишайтеся у мирі». Цю фразу каже той співрозмовник, що залишає іншого.

“안녕히 가세요!” – Перекладається як «Щасливої дороги!» або «Ідіть з миром!» та використовується людиною, коли вона залишається на місці та каже тому, хто її залишає.

Ці конструкції також мають більш формальні варіанти:

“안녕히 계십시오!” («Щасливо залишатися») та “안녕히 가십시오!” («Щасливої дороги»).

Також, широко використовуються варіанти, з використанням слова “잘”, що означає «добре», «ретельно», «правильно»: “잘 있어요!” – «Будьте здорові!»; “잘 가요!” – «Ідіть обережно».

Існують також інші варіанти, які вживаються в момент розставання:

“잘 갔다오세요!” – «Щасливо з’їздити й повертайтеся!»;

“안녕히 들어가세요!” – «Повертайтеся з миром!»;

“빨리 갔다오세요!” – «Швидкого повернення!»;

“조심해서 가세요!” – «Ідіть обережно!»;

“조심해서 들어가세요!” – «Заходьте обережно!»;

“재미있게 노세요!” – «Гарно повеселіться!»;

“재미있게 놀다 오세요!” – «Повеселіться й повертайтеся!»;

“재미있게 놀다 가세요!” – «Повеселіться й потім ідіть!»;

“안녕히 주무세요!” – «Надобраніч! (Спіть спокійно!)»;

“편히 쉬세요!” – «Гарно відпочиньте!» [8].

Розуміння використання даних виразів залежить не від самого перекладу, а розуміння контексту ситуації в якій знаходяться співрозмовники.

Отже, культура корейських привітань і прощань є складним лінгвокультурним явищем, у якому тісно переплетені традиційні конфуціанські цінності, історичні впливи та сучасні соціокультурні зміни. Вітальні та прощальні формули виступають важливими маркерами ввічливості, соціальної ієрархії та міжособистісних відносин. Порівняльний аналіз українського та корейського мовного етикету свідчить про значні культурно зумовлені відмінності у вербалізації ввічливості, що потребує глибокого урахування в процесі перекладу. Лінгвокультурологічний підхід до вивчення і передачі етикетних формул дозволяє забезпечити не тільки лексико-семантичну, але й прагматичну еквівалентність у міжкультурній комунікації, що особливо важливо для підготовки кваліфікованих перекладачів та ефективної взаємодії різних культур.

Література:

1. Загнітко А.П. Лінгвокультурологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 287 с.
2. Семашко, Т.Ф. Практична стилістика і культура мовлення : навч. посіб. для студ. філол. спец. Івано-Франківськ, 2019.
3. Бондаренко А.К. Лінгвокультурологія : навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 197 с.
4. Нужна О. Електронний посібник з дисципліни: Комунікативні процеси та професійна етика. Луцьк, 2021. [Електронний ресурс]. URL: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/Нужна%201/page13.html (дата звернення: 25.04.2025).
5. Царик О. Лекції з дисципліни «Культура мовлення в англомовному, німецькомовному та українськомовному соціумі» для студентів ОКР «бакалавр». Тернопіль, ЗУНУ, 2023. 110 с.
6. Asia Society. «Bab meogeosseoyo? (밥 먹었어요?)» [Електронний ресурс]. URL: <https://asiasociety.org/korea/bab-meogeosseoyo-bap-meogeosseoyo> (дата звернення: 25.04.2025).
7. 1분한국어 IlbunKorean 구독하기, Maily. «밥 먹었어요? Історія корейської ввічливості» [Електронний ресурс]. URL: <https://maily.so/ilbunkorean/posts/1do1x680zx6> (дата звернення: 25.04.2025).
8. Knoob S. Construction families in Korean greetings and feel-good talk. [Електронний ресурс]. URL: <https://seed.upol.cz/wp-content/uploads/2020/04/lecture-essay-stefan-knoob.pdf> (дата звернення: 25.04.2025).
9. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. Львів, 1990. С. 165.
10. Ботвина Н. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування. К., 2000. С. 56.
11. Asia Society. «Bab meogeosseoyo? (밥 먹었어요?)» [Електронний ресурс]. URL: <https://asiasociety.org/korea/bab-meogeosseoyo-bap-meogeosseoyo> (дата звернення: 25.04.2025).

Alforova A., Andrianov D. Cultural codes of speech etiquette: translating Korean greetings and farewells into Ukrainian

Summary. The article presents a comprehensive study of the linguocultural features of Korean greetings and farewells in the context of their translation into Ukrainian. The authors emphasize speech etiquette as an essential component of language culture that functions both in everyday and formal communication. Greetings and farewells in the Korean language are analyzed through the prism of cultural and mental background, with particular attention given to the influence of Confucian philosophy, which has shaped Korea's social hierarchy and communicative behavior.

The article outlines the core principles of Confucianism – family unity, harmony, hierarchy, and reverence for education – which determine the nature of verbal interaction in Korean society. These principles are directly reflected in Korean greeting and farewell formulas, which express the interlocutors' social and age status and the level of formality in the situation. A significant focus is placed on the Korean system of politeness, which includes six distinct speech levels and styles that change depending on the speaker's status and relationship.

The Ukrainian system of speech etiquette is considered a national cultural code that has historically developed and been transmitted through generations. By comparing Korean and Ukrainian etiquette formulas, the article highlights differences in verbal expressions of politeness, social status, and mutual respect. The authors argue for the importance of linguocultural approaches in translation, which ensure both semantic accuracy and pragmatic equivalence in intercultural communication.

The scientific novelty of the study lies in identifying and systematizing the key linguocultural factors influencing the formation of speech etiquette units in Korean and the peculiarities of their transfer into Ukrainian. The practical value of the study lies in its applicability for translator training and in enhancing intercultural competence in bilingual interactions.

Key words: linguoculturology, speech etiquette, Korean language, greetings, farewells, translation studies, etiquette formulas, intercultural communication, Confucianism, politeness, social hierarchy, cultural code.